

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

до проектів Законів

про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо цифровізації набуття статусу учасника бойових дій в умовах воєнного стану
(реєстр. № 9681 від 04.09.2023)

про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо процедури надання статусів ветеранам
(реєстр. № 9681-1 від 20.09.2023)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації на своєму засіданні 8 листопада 2023 року (протокол № 110) розглянув проекти Законів про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо цифровізації набуття статусу учасника бойових дій в умовах воєнного стану (реєстр. № 9681 від 04.09.2023), поданий народним депутатом України Порошенком П. О. і іншими народними депутатами України та про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо процедури надання статусів ветеранам (реєстр. № 9681-1 від 20.09.2023), поданий народним депутатом України Третяковою Г. М.

Метою та завданнями законопроекту № 9681 є законодавче врегулювання питань автоматичного надання статусу учасника бойових дій та полегшення можливості для військовослужбовців оформити статус учасника бойових дій.

Законопроект № 9681-1 розроблено, як альтернативний, з метою спрощення процедури набуття статусу учасника бойових дій на основі інформаційних обмінів між різними реєстрами.

В межах предметів відання Комітету щодо запропонованих законодавчих змін зазначаємо наступне.

Міністерство цифрової трансформації України своїми висновками:

- до законопроекту **№ 9681** зазначає, що він потребує суттєвого доопрацювання та надає такі зауваження та пропозиції:

1. Проект Закону потребує доопрацювання у частині використання у всіх відмінках і формах слів «електронний вигляд» шляхом заміни словами «електронна форма» у відповідних відмінках та формах числа, оскільки відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про електронні документи та електронний документообіг» відправлення та передавання електронних документів здійснюються автором або посередником в електронній формі за допомогою засобів інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем або шляхом відправлення електронних носіїв, на яких записано цей документ.

2. Відповідно до частини третьої статті 61 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (у редакції проекту Закону) командир військового формування зобов'язаний не пізніше ніж у триденний строк з дня віддання наказу, зазначеного в частині другій цієї статті, направити такий наказ в електронному вигляді до Єдиного державного реєстру ветеранів війни (далі – Реєстр). У разі неможливості направлення такого наказу в електронному вигляді він має бути не пізніше ніж у триденний строк від дня віддання наказу направлений у паперовому вигляді до держателя Реєстру.

З метою забезпечення прискорення та спрощення адміністративних процесів шляхом їх цифрового розвитку запропоноване положення потребує доопрацювання шляхом заміни положеннями щодо внесення до Реєстру відомостей, які містить наказ, а не самого наказу.

3. Відповідно до частин п'ятої – одинадцятої статті 61 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (у редакції проекту Закону) держателем Реєстру не пізніше ніж у триденний строк з дня надходження документу, зазначеного в частині третій цієї статті, засобами Реєстру оформляється електронна особова картка, що містить електронне відображення інформації про набуття особою статусу учасника бойових дій.

Така картка містить унікальний персональний електронний ідентифікатор особи учасника бойових дій (QR-код, штрих-код, цифровий код), що невідкладно надсилається на мобільний телефон військовослужбовця та, за його бажанням, члена його сім'ї.

Для формування електронної особової картки учасника бойових дій держателем Реєстру використовуються відомості, передані до Єдиного державного веб-порталу електронних послуг відповідно до вимог законодавства України.

Обробка персональних даних учасника бойових дій у Реєстрі здійснюється держателем Реєстру з дотриманням вимог законодавства про захист персональних даних.

При оформленні електронної особової картки учасника бойових дій забороняється вимагати додаткові документи та інформацію від особи, на ім'я якої оформлюється така картка.

Держатель реєстру несе відповідальність за своєчасність і правильність оформлення особової електронної картки та своєчасність надсилання електронного ідентифікатора учасника бойових дій.

Персональний електронний ідентифікатор учасника бойових дій пред'являється для підтвердження права на користування гарантіями,

передбаченими цим Законом та іншими законами України для учасників бойових дій та членів їх сімей.

За бажанням військовослужбовця Держателем реєстру також може бути надано посвідчення учасника бойовий дій у паперовому вигляді.

До запропонованого слід зазначити, що статтею 18 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» вже передбачено можливість отримання електронного посвідчення ветерана.

Так, частинами шостою - десятою зазначеної статті встановлено, що електронне посвідчення ветерана (далі - е-посвідчення ветерана) - посвідчення ветерана у формі електронного відображення інформації, що містить відомості про особу, зазначену у статтях 6-10-1, 16-1 цього Закону, разом з унікальним електронним ідентифікатором (QR-кодом, штрих-кодом, цифровим кодом), який забезпечує перехід за посиланням на відповідний підтверджувальний запис в електронних реєстрах Єдиного державного реєстру ветеранів війни, яке формується у разі виявлення бажання запитувача, і підтверджує його статус. Невід'ємною частиною е-посвідчення ветерана є відцифрований образ обличчя, що міститься в Єдиному державному реєстрі ветеранів війни або відображається в е-паспорті/е-паспорті для виїзду за кордон, за згодою особи.

Е-посвідчення ветерана формується безоплатно за бажанням особи, на ім'я якої видано відповідне посвідчення, оформлюється із застосуванням засобів Реєстру та використовується на території України для підтвердження відповідного статусу, отримання пільг та компенсацій.

Е-посвідчення ветерана може пред'являтися особою замість та без додаткового пред'явлення посвідчення, виданого особі, зазначеній у статтях 6-10-1, 16-1 цього Закону.

Е-посвідчення ветерана може подаватися та застосовуватися також у випадках, якщо законодавством передбачено подання та застосування копії посвідчення, виданого особі, зазначеній у статтях 6-10-1, 16-1 цього Закону.

Е-посвідчення ветерана формується засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема через його мобільний застосунок.

Оскільки статтею 18 Закону уже передбачено можливість отримання електронного посвідчення ветерана, пропонуємо доопрацювати проект Закону та передбачити, що за бажанням військовослужбовця держатель Реєстру або інші уповноважені особи (органу) видають йому посвідчення учасника бойовий дій у паперовій формі або в електронній формі в порядку визначеному статтею 18 цього Закону.

Також слід зазначити, що правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах встановлює Закон України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон № 1907), який набрав чинності 01 січня 2022 року.

Відповідно до частини першої статті 9 Закону № 1907 систему органів та суб'єктів у сфері реєстрів становлять:

- 1) Кабінет Міністрів України;

2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності;

3) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах кіберзахисту та захисту інформації;

4) держателі реєстрів;

5) адміністратори реєстрів;

6) публічні реєстратори;

7) створювачі;

8) технічні адміністратори реєстрів;

9) саморегульвні організації, які є держателями відповідних реєстрів.

Таким чином, визначення у статті 61 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (у редакції проекту Закону) вимог щодо ведення та функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни є недоцільним. Крім того, стаття 31 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» визначає роль розпорядника Реєстру, що не відповідає вимогам статті 9 Закону № 1907.

Крім того слід звернути увагу, що проектом Закону передбачено також створення Реєстру електронних особових карток учасників бойових дій.

Водночас, відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, відповідно до частини другої статті 26 Закону реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

1) повна та скорочена (за наявністю) назва реєстру;

2) призначення реєстру;

3) назва держателя реєстру;

4) назва та/або вимоги до адміністратора;

5) вимоги до публічних реєстраторів;

6) вимоги до створювачів;

7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;

8) джерела інформації відповідного реєстру;

9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);

10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;

11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;

12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;

13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;

14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;

15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;

- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- 18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- 19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- 20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- 21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;
- 22) дата початку функціонування реєстру.

Також слід зазначити, що частина сьома запропонованої редакції статті 61 проекту Закону містить майже ідентичні норми з чинною редакцією частини третьої статті 31 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Таким чином, проект Закону в частині включення положень щодо функціонування Єдиного державного реєстру ветеранів війни до статті 61 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (у редакції проекту Закону) не підтримується міністерством.

При цьому, пропонується розглянути питання щодо внесення змін саме до статті 31 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» в частині приведення її у відповідність до вищезазначених вимог частини другої статті 26 Закону № 1907.

- до законопроекту **№ 9681-1** зазначає, що він потребує ґрунтовного доопрацювання та надає такі зауваження та пропозиції:

1. Проектом Закону пропонується доповнити Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон про ветеранів війни) новою статтею 32, зміст якої передбачає створення Єдиного державного реєстру військовослужбовців (далі – Реєстр).

Відповідно до частини першої статті статтею 32 Закону про ветеранів війни (у редакції проекту Закону) Єдиний державний реєстр військовослужбовців – єдина державна інформаційно-телекомунікаційна система, призначена для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, захисту та знеособлення інформації про військовослужбовців, та збору інформації, необхідної для надання їм статусу учасників бойових дій.

Слід зазначити, що відповідно до положень Закону України «Про електронні комунікації» використовується термін «комунікаційні системи», у зв'язку з цим, пропонуємо слова «інформаційно-телекомунікаційна система» замінити словами «інформаційно-комунікаційна система».

Разом з тим, у зазначеній статті пропонується визначити володільця та розпорядника такого Реєстру, що не відповідає нормам, визначеним Законом України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон).

Слід звернути увагу, що відповідно до частини другої статті 3 Закону ведення усіх реєстрів, за допомогою яких органи державної влади, органи місцевого самоврядування, саморегульвні організації, юридичні особи публічного права, їх посадові особи, інші уповноважені законом особи здійснюють збирання, оброблення та поширення офіційної інформації про передбачені цим Законом та іншими законами об'єкти реєстрів, здійснюється в електронному вигляді відповідно до вимог цього Закону, законів або інших актів законодавства, згідно з якими вони створені, та є публічними електронними реєстрами.

Відповідно до частини першої статті 9 Закону систему органів та суб'єктів у сфері реєстрів становлять:

- 1) Кабінет Міністрів України;
- 2) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері розвитку національних електронних інформаційних ресурсів та інтероперабельності;
- 3) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сферах кіберзахисту та захисту інформації;
- 4) держателі реєстрів;
- 5) адміністратори реєстрів;
- 6) публічні реєстратори;
- 7) створювачі;
- 8) технічні адміністратори реєстрів;
- 9) саморегульвні організації, які є держателями відповідних реєстрів.

Таким чином, визначення у проекті Закону ролі володільця та розпорядника вважаємо не доцільним. Натомість пропонуємо розглянути можливість закріплення певних функцій за суб'єктами у сфері реєстрів, визначеними Законом.

Крім того звертаємо увагу, що проектом Закону не у повному обсязі викладено основні правові, організаційні засади створення та функціонування Реєстру.

Відповідно до частини третьої статті 4 Закону виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону).

Так, відповідно до частини другої статті 26 Закону реєстр створюється згідно із законом, в якому зазначаються:

- 1) повна та скорочена (за наявності) назва реєстру;
- 2) призначення реєстру;
- 3) назва держателя реєстру;
- 4) назва та/або вимоги до адміністратора;
- 5) вимоги до публічних реєстраторів;
- 6) вимоги до створювачів;
- 7) об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- 8) джерела інформації відповідного реєстру;

- 9) види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- 10) спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- 11) строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- 12) види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- 13) фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- 14) вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- 15) вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- 16) вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- 17) джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- 18) форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів;
- 19) перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- 20) вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- 21) порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;
- 22) дата початку функціонування реєстру.

Разом з тим, статтею 7 Закону електронна (технічна та інформаційна) взаємодія реєстрів здійснюється безперервно. Електронна технічна взаємодія передбачає технічну та технологічну здатність реєстрів до обміну даними в режимі «електронний запит - електронна відповідь», взаємного пошуку та перегляду наявних даних, формування спільних масивів даних, документів та форм, автоматичного протоколювання всіх кроків та операцій зазначеної взаємодії за допомогою системи електронної взаємодії електронних ресурсів та/або програмних засобів відповідних ІС, інформаційних систем операторів, підключених до системи електронної взаємодії електронних ресурсів.

Електронна інформаційна взаємодія здійснюється за допомогою системи електронної взаємодії електронних ресурсів та/або програмних засобів відповідних ІС, інформаційних систем операторів, підключених до системи електронної взаємодії електронних ресурсів, у випадках та в обсязі, визначених цим Законом, законом або іншим актом законодавства, згідно з якими створено відповідні реєстри. Порядок електронної (технічної та інформаційної) взаємодії затверджується Кабінетом Міністрів України.

Також, абзацом першим частини другої статті 43 Закону визначається, що надання та отримання реєстрової інформації в порядку електронної інформаційної взаємодії між реєстрами здійснюється виключно за допомогою Системи електронної взаємодії в електронній формі у виді наборів реєстрових

даних та/або інформації про їх наявність чи відсутність у відповідному реєстрі, посвідчених встановленими законом засобами електронної ідентифікації.

Виходячи з наведеного, пропонується у проекті Закону слова «інформаційні обміни», «інформаційна взаємодія», «автоматичні інформаційні обміни», «взаємодія» замінити словами «електронна інформаційна взаємодія» у відповідних відмінках.

2. Частиною сьомою запропонованої редакції статті 32 Закону про ветеранів війни передбачено, що військова частина протягом п'яти днів з дня створення вносить до Єдиного державного реєстру військовослужбовців, а у разі відсутності такої можливості - до відомчих реєстрів Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України та інших органів влади, що здійснюють заходи, необхідні для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави, у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, наступну інформацію про всіх військовослужбовців, зокрема, основні відомості про військовослужбовців.

При цьому, по тексту проекту Закону не розкривається термін «основні відомості про військовослужбовців», що може призвести до вільного трактування та наповнення Єдиного державного реєстру військовослужбовців невизначеним колом інформації про військовослужбовця.

3. Відповідно до абзацу четвертого пункту 3 розділу I проекту Закону Комісії або міжвідомчі комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових, приймають рішення щодо надання статусу учасника бойових дій особам, зазначеним в абзаці першому цього пункту, на підставі інформації, внесеної до Єдиного державного реєстру військовослужбовців, зокрема про нарахування військовослужбовцю додаткової винагороди за безпосередню участь у бойових діях, без звернення суб'єкта набуття відповідного статусу.

У зв'язку з цим слід зазначити, що надання статусу учасника бойових дій на підставі інформації, внесеної до Єдиного державного реєстру військовослужбовців, зокрема про нарахування військовослужбовцю додаткової винагороди за безпосередню участь у бойових діях, передбаченої пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану», не підтримується, оскільки вказані виплати здійснюються відповідно до тих самих документів, що є підставою для надання статусу учасника бойових дій відповідно до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413, проте здійснюються в наступному місяці за минулий.

Окрім цього, військовослужбовці отримують додаткові винагороди передбачені пунктом 1 постанови Кабінету Міністрів України від 28.02.2022 № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» пропорційно кількості діб виконання бойових завдань.

Таким чином отримання інформації щодо перебування військовослужбовця в документах, які є підставою для надання статусу учасника бойових дій відповідно до Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413, є більш ефективнішим.

4. Відповідно до частин 13 та 14 Закону про ветеранів війни (у редакції проекту Закону) Єдиний державний реєстр військовослужбовців генерує посвідчення військовослужбовця разом з унікальним електронним ідентифікатором (QRкодом, штрих-кодом, цифровим кодом).

За рахунок інформаційних обмінів, за інформацією, отриманою з Єдиного державного реєстру військовослужбовців, електронне посвідчення військовослужбовця може генеруватись у мобільному застосунку «Дія». При цьому, з метою забезпечення захисту військовослужбовців, у мобільному застосунку «Дія» має бути забезпечена функція видалення такого електронного посвідчення з генерованих в додатку документів.

До запропонованого зазначаємо, що статтею 18 Закону про ветеранів війни вже передбачено можливість отримання електронного посвідчення ветерана.

Так, частинами шостою - десятою зазначеної статті встановлено, що електронне посвідчення ветерана (далі - е-посвідчення ветерана) - посвідчення ветерана у формі електронного відображення інформації, що містить відомості про особу, зазначену у статтях 6-10-1, 16-1 цього Закону, разом з унікальним електронним ідентифікатором (QR-кодом, штрих-кодом, цифровим кодом), який забезпечує перехід за посиланням на відповідний підтверджувальний запис в електронних реєстрах Єдиного державного реєстру ветеранів війни, яке формується у разі виявлення бажання запитувача, і підтверджує його статус. Невід'ємною частиною е-посвідчення ветерана є відцифрований образ обличчя, що міститься в Єдиному державному реєстрі ветеранів війни або відображається в е-паспорті/е-паспорті для виїзду за кордон, за згодою особи.

Е-посвідчення ветерана формується безоплатно за бажанням особи, на ім'я якої видано відповідне посвідчення, оформлюється із застосуванням засобів Реєстру та використовується на території України для підтвердження відповідного статусу, отримання пільг та компенсацій.

Е-посвідчення ветерана може пред'являтися особою замість та без додаткового пред'явлення посвідчення, виданого особі, зазначеній у статтях 6-10-1, 16-1 цього Закону.

Е-посвідчення ветерана може подаватися та застосовуватися також у випадках, якщо законодавством передбачено подання та застосування копії посвідчення, виданого особі, зазначеній у статтях 6-10-1, 16-1 цього Закону.

Е-посвідчення ветерана формується засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, зокрема через його мобільний застосунок.

Оскільки статтею 18 Закону про ветеранів війни уже передбачено можливість отримання електронного посвідчення ветерана, пропонуємо доопрацювати проект Закону та передбачити, що за бажанням військовослужбовця держатель Реєстру або інші уповноважені особи (органу) видають йому посвідчення учасника бойових дій у паперовій формі або в електронній формі в порядку визначеному статтею 18 цього Закону.

Разом з тим слід зазначити, що відповідно до абзацу шостого пункту 3 Зasad реалізації органами виконавчої влади принципів державної політики цифрового розвитку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.01.2019 № 56, принцип орієнтованості на громадян полягає в забезпеченні першочергового врахування потреб та очікувань громадян під час прийняття рішень щодо форм чи способів здійснення функцій держави.

Для узгодженості із зазначеним принципом органам державної влади рекомендовано, зокрема запитувати у громадян і суб'єктів господарювання інформацію лише раз і лише релевантну, якщо інше не встановлено законодавством.

Також відповідно до частини першої статті 5 Закону України «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» у разі якщо законодавством для отримання публічної (електронної публічної) послуги вимагається подання документів та/або інформації, що міститься в інформаційно-телекомунікаційних системах, такі документи та/або інформація не подаються, а в заяві (зверненні, запиті) про надання публічної (електронної публічної) послуги зазначаються відомості, необхідні для надання такої послуги.

З огляду на викладене, з метою дотримання зазначеного принципу проект Закону потребує доповнення положеннями щодо можливостей формування та пред'явлення витягів з Єдиного державного реєстру військовослужбовців та наявності електронної інформаційної взаємодії для підтвердження права на отримання виплат.

Також слід зауважити, що 29.06.2023 Верховною Радою України прийнято за основу проект Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (реєстр. № 9141 від 23.03.2023), до якого Міністерством цифрової трансформації надано пропозиції стосовно подачі заяви для отримання статусу учасника бойових дій зокрема, засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

Міністерство оборони України у своєму висновку до законопроекту № **9681-1** висловлює такі зауваження:

1. Щодо пункту 2 проекту Закону:

створення запропонованого статтею 32 Єдиного державного реєстру військовослужбовців (далі – Реєстр військовослужбовців), йде в розріз завданням Міноборони, оскільки в Міноборони здійснюється розроблення, розгортання та впровадження інформаційних систем обліку та управління персоналу, основними завданнями яких є управління інформацією щодо військовослужбовців, що в подальшому, як наслідок, призведе до дублювання інформації, яка буде відображатися, і в системах обліку та управління персоналу так і в Реєстрі військовослужбовців, що є вкрай небажаним та не ефективним. Разом з тим, вважається, що питання створення та функціонування Єдиного державного реєстру військовослужбовців не є предметом правового регулювання Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (далі – Закон № 3551), тому Міноборони пропонує створення та функціонування зазначеного реєстру врегулювати шляхом внесення відповідних змін до законодавчого акту, який регулює основи проходження військової служби та статус військовослужбовців, тобто до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»; щодо абзацу четвертого, пропонується викласти в наступній редакції:

«Держателем Реєстру є Міністерство оборони України (далі – держатель Реєстру), розпорядниками Реєстру є Генеральний штаб Збройних Сил України, Адміністрація Державної спеціальної служби транспорту, Міністерство внутрішніх справ, Служба безпеки України, Служба зовнішньої розвідки України та розвідувальний орган Міністерства оборони України (далі – розпорядник Реєстру).».

В абзаці п'ятому визначено, що сукупність відомостей про фізичних осіб (персональних даних), що містяться в Реєстрі військовослужбовців, є інформацією з обмеженим доступом. Разом з тим, в абзаці дев'ятому визначено, що військові частини вносять, окрім персональних даних про військовослужбовців, інші види інформації, які визначені абзацами десятим – шістнадцятим.

Міноборони вважає, що за умови внесення зазначених відомостей та інформації до Реєстру військовослужбовців, ступінь обмеження доступу інформації відповідно до Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, становитиме – не нижче «Таємно».

Окрім цього, оброблення відомостей про фізичних осіб (персональних даних), які подають розвідувальні органи, повинні здійснюватися з дотриманням вимог Закону України «Про розвідку», в частині запобігання розкриттю інформації про належність осіб до розвідувальних органів України, та забезпечення безпеки інформації про такі органи та їх діяльність.

З огляду на зазначене, пропонується абзаци десятий – шістнадцятий викласти в наступній редакції:

«військове (спеціальне) звання, прізвище, власне ім'я, по батькові (у разі наявності); назва посади, яку обіймає, згідно з штатом; число, місяць, рік народження;

реквізити документа, що посвідчує особу (назва документа, серія та/або номер); реєстраційний номер облікової картки платника податків;

адреса задекларованого/zareєстрованого місця проживання (перебування); номер контактного телефону;

період участі у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України та найменування областей, районів, населених пунктів перебування; назва, дата реєстрації та реєстраційний номер (індекс) не менш як одного з документів, які підтверджують безпосередню участь особи у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України (бойових донесень, журналів бойових дій (оперативних завдань, ведення оперативної обстановки), вахтових журналів, польотних листів, книг служби, наказів про залучення до таких заходів, відомостей про виконання розвідувальних заходів, або довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва).».

Абзацами восьмим, вісімнадцятим та двадцять першим визначено, що Реєстр військовослужбовців організовує взаємодію з іншими відкритими (публічними) реєстрами, водночас за умови, якщо інформація, що обробляється в Реєстрі військовослужбовців буде мати ступінь секретності, в такому випадку побудова подібної взаємодії буде організаційно дуже складною та потребуватиме додаткового фінансування за рахунок Державного бюджету України; абзац дев'ятнадцятий пропонується виключити, оскільки норма повністю дублює абзац двадцять четвертий;

абзацом двадцятим передбачається розробка порядку автоматичного визначення статусу учасника бойових дій або Захисника і Захисниці, водночас абзац двадцять перший зазначає, що Реєстр військовослужбовців здійснює автоматичні інформаційні обміни в частині статусів учасника бойових дій або Захисника і Захисниці за визначеною структурою з Єдиним державним реєстром ветеранів війни. Зазначене іде в розріз виконання завдання відповідно до пункту 2 доручення Прем'єр-міністра України від 02.08.2023 № 18913/17/1-23, в рамках якого міжвідомчою групою розроблено концепт електронної платформи на основі Єдиного державного реєстру ветеранів війни, що дасть можливість подати заявку в електронному форматі, а посадовим особам опрацювати дану заявку та прийняти відповідне рішення; абзац двадцять четвертий пропонується викласти в наступній редакції:

«Порядок створення, ведення, доступу до відомостей Єдиного державного реєстру військовослужбовців та їх використання, знеособлення інформації про військовослужбовців, порядок одержання інформації з інших реєстрів та інформаційних баз даних щодо фізичних осіб для внесення відомостей до Реєстру військовослужбовців визначаються Кабінетом Міністрів України з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про розвідку» в частині запобігання розкриттю інформації про належність осіб до розвідувальних органів України та забезпечення безпеки інформації про такі органи та їх діяльність.».

2. Щодо абзаців п'ятого – шостого пункту 3 проекту Закону:

Міноборони зазначену норму не підтримує та пропонує її виключити, оскільки зазначене питання врегульовано пунктом 81 Порядку надання та

позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 № 413, тому законодавчого врегулювання не потребує.

Народні депутати України – члени Комітету при обговоренні законопроектів зазначили, що підтримують ідею забезпечення належного рівня соціального захисту військовослужбовців та поліпшення процесу визначення статусу та забезпечення захисту прав осіб, які брали участь у бойових діях, але зважаючи на ґрунтовні зауваження висловлені Міністерством цифрової трансформації України та Міністерством оборони України, законопроекти потребують суттєвого доопрацювання.

Враховуючи зазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів врахувати висловлені зауваження та пропозиції при опрацюванні та підготовці проектів Законів про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо цифровізації набуття статусу учасника бойових дій в умовах воєнного стану (реєстр. № 9681 від 04.09.2023), поданого народним депутатом України Порошенком П. О. та іншими народними депутатами України та про внесення змін до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» щодо процедури надання статусів ветеранам (реєстр. № 9681-1 від 20.09.2023), поданого народним депутатом України Третьяковою Г. М.

2. Направити Висновок про розгляд зазначених законопроектів до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО